

Nummar 22.
17ad jakkegærdde.

Korsfjord'ast:
30ad NOVEMBER 1915.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Jesus satta.

Tulla læi buocas. Doavter læi fidnam su lutte. Ačče, maid celki son? Galgamgo mon jabmet?

Vuoi, moft dat bavčagatti ače. Maid galgga son dakkat? Galgaigo son muittalet dam? Nagadigo son dam dakkat. Nagadi son dam olmaivuoda čajetet, go son dam dagja?

Galgamgo mon jabmet? „Juo mu manašam. Don galgak jabmet!“

„Mutto don ferttik mu čuovvot, mon læm nuft balost! Ikgo don dato, ačče?“

„Vuoi rakis Tullačam, ačče i sate du čuovvot.“

„Don ferttik ačče, don ferttik! — ædne maidai ferttik mu čuovvot!“

„I mu manačam, ædne maidai i sate čuovvot.“

Maggar moraš ucca Tullai. Ædne ja ačče, gæk alelassi læiga nu siegak, soai æva sattam su mielde čuovvot.

Moraš ja bavčas mærkaši su akedes stempeles Tulla ucca muđoši.

Son vællai roakkotuvvum gieđaguim. Jabmemfamok legje bagjelvuottam buok. Mutto de čuv-godi dam ucca mudoiest, mi læi ožžom jabmemstæmpal.

„Vuoi — ačče ja ædne, doai æppe sate čuovvot mu jabmemi — mutto Jesus satta. Son læ dast dal.“ De mogjai Tulla ve-

haš, ja de dappasi čalbme.
Juo, Jesus satta.

Čoavje evangelium.

„Ja mon aigom cæket mu sillosam: Dal læ dust ollo huorre orromen manga jakkai. Læge dal dorrolaš, bora, juga ja læge ilost.“

Nuft sardneda dat riggis bonde su „sillosis“. Dat læ gæppas oaidnet, atte son valdda fæila. I dat læt sillui, mutto čoavjai son sardnu. Su sadne i læk evangelium sillui, mutto dat læ olles evangelium čoavjai. Dat læ čoavje, maid son datto dævdde — dat læi čoavjai, masa sust læi biebmoma manga jakkai.

Mi daiddep mogjat sudnji. Sattedal mi æp læp su maņest čuovvok. Sattedal mi ječa æp sægot čoavje silloin. Gietta vaimo ala rakis lokke. Igo dat læk du ællamuš hivvodak, mi mærræda du miela buorrevuoda. Vuoi, — mi vaivan olbmuk. Moft mi dadde læp čadnujuvvum ædnamlas buoredillai — mi sulastattep min viessospiridæmek: dam devddujuvvum krubba guorost orosta nuft davja min aibašæbme.

Dak ænaš olbmuk ellek dego čoavje lifči buok. Ja dadde — si læk olbmuk ja maidai sistge læ siello. Dam si læ vajaldattam. Vai æi si daide dast beruset.

Siello! Mi datges læ? Čajet migjidi dam. Čajet migjidi dam siello, man birra dast sardnujuvvu nuft ollo. Čajet migjidi dam ja dalle mi aiggop dast adnet

fuola. Nuft sardnu dat lundolaš olmuš. Mutto dadde — olmuš i læk alelassi nuft viesses. Go dat čugge gæppaid, værkka oaivest, daihe jos vaibmo algga ravkket æmbo go davalažat, de læ dat nana roakkadvuotta gaiddam. Mutto dat læ dadde buoremus, atte gaiddadet daggar balolaš jurddagid nuft gukka go vejolaš.

Vuoi — ovta gærde dat šat æmbo i væket. — „Odne ija! —“ Maggar issoras sadne oaže ja jurddagi balvvaleggidi

Odne ija!

I mikkege battaremid šat avkot. I, buok læ mædda. I væket šat borrat — i mikkege geppis-mielalaš jurddagid sate gaiddadet dam issoras duottavuoda — i mikkege havskis hæppadlašvuodaid sate rivvet nibbe erit jabmem giedast.

Duottavuodast — buoremus læ vara valddet aige bale.

„Nuorttanaste“

viddæeme birra.

Dassači læ juo mannam guk-kis aigge, go mi diedeteimek „Nuorttanaste“ alde dam vidde-dæeme harrai. I læk dam ragjai mannam vela mendojottelet stemmesæddaliguim. Okti buok læ dam ragjai sisaboattam 300 stæmma. Mutto i daina gannat vela algget vakko blade. Mi darbašep ain æmbo stæmmaid, maņemussta november loppi.

Mi læp ožžom manga bræva dam aše harrai, ja muttomak min čallin læ gittevažak ja ilost, go

bladde galgga viddeduvvut. Muittetep dam, atte dat asse læ bigjujuvvum din ječadek halldoi. Ja jos bladde i šadda vakkobladden, de i dat læt min sivva; mutto din ječadek. Mi addep saje soames bittai blade viddedæme birra:

„Lappernes Ven“ redaktøra čalla: — „Nuorttanaste“. — Dat bladde dakka erinoamaš buorre sami kristalaš bajasčuvvgitussi. Dat læ maidai okta ucca glasaš, man čada si sattek gæččat olgus dam viddes mailbmai. Si ožžot maidai dam bokte dærvuodaid daihe sagai sin viddeset biedganam ustebin Norgast, Ruotast ja Alaskast.

Mi savvap damditi, atte redaktor Ole Andersen sataši ožžot viddeduvvut, atte dat buorebut sataši balvvalet samealbmuga.

J. O.

M. M i k k e l s e n, Madavarjagest čalla:

„Dal mon bivdam saje moadde sadnai „Nuorttanastai“.

Dal læ juo gukkis aigge, go mon læm čallam „Nuorttanastai“. Mon oainam dam maņemuš numarest ja gitam du redaktøra, go don læk miettam ja addam diedo migjidi dam blade bokte „Nuorttanaste“ viddedæme harrai, maid mi læp dust anotam, ja dal mi læp ožžom diedo. Ja vela dajam buok blade lokkedi, atte æp æmbo galga sujatallat redaktøra, mutto galggap læt dal ovtamielalažak ja stemmet, atte bladde šaddaši vakkobladden. Dat læ duotta, atte orru mu mielast havske, go mi ožžop vakkobladden goitge. Guoratallup mi dam harrai, go mi ožžop čielggaset ibmerdet, go lokkap min ječčamek ædnegilla. Dat læ mu halo, atte i galgaši nokkat min ædnegiella. Ja mon bivdam diu ustebak, abmosak ja oappasak, oabbak ja kristalaš vieljak: Stemmijekop mi buokak, atte „Nuorttanaste“ galgga šaddat vakkobladden, ja mon bivdam buokaid, atte lekop mi dal ovtamielalažat, atte min barggo i noga gaska matkai — æpge boastet ibmerdet“.

Madavarjagest

læmaš buorre čakča dam jage. Sadok læ šaddam burist. Potetos šaddo læi maidai buorre, buorebat go dima jage, ja hadde læ læmaš 13 kr. sækast.

Guollebivddo maidai i læk aibas fuodne. Gutte viššal læ bivddet, dat læ fidnem.

Suoidnehadde maidai læ buorre Girkkonjargast. Baldaid maidai læ fidnem burist muttomak.

Okta fastes dapatus læ dapatuvvam dabe alggobeivid novemberest. Okta olmai goddi rængas. Olmai læi stuores ja čappad. Dat issoraš dapatus læ dapatuvvam siskabælde Buđgai baike — Mikkalgop. Dam olbma namma, gutte goddi læi Anders Persen Pandor ja rænga namma læi Ole Andersen Valle Anar gielldast Suoma bælde.

Rænga boddak legje hellemas bæive ragjai, ja bæive maņnel son mavsi rænggasis balka, go bonjai čøpapat rasta. Im diede jogo læ fatim su gidda. Gal mon maņnel čalam dam birra.

M. M.

Guovddagæinost.

Buorre redaktøra!

Mon halidam saje dam moadde sadnai muittalam varas vebaš sagaid, maid mon læm oaidnam ja gullam dam mu reisostam, mast mon læmaš dabe nuortabælde Same boacosidain.

Dabe læi mu mielast dal hui havske daid olbmuid oaidnet Si legje olok devddujuvvum Bassevuoinain sikke nuorak ja boarrasak, mutto vela æmbo nuorak. Mon læm galle oudalge dobbe vagjolam daid olbmuid lutte; mutto mon im læk daggar havskes boddoin læmaš go mon dal legjim sin lutte. Barggop mi dal buokak rakis osko vieljak ja oabbak rokkađallat daid oeska alggam osko vieljaid ja oabbaid oudast, vai dat buok vægalaš lbmel, gutte ješ læ algatam dam buorre dago sin siste ollašattaši dam buorre dago sin siste min Hæramek, Jesus Kristus bæive ragjai. Rakis osko vieljak ja oabbak, rokkađallop mi gutteg guimidæmek oudast,

vai Hærra ješ lifči min barggoguobmen, dastgo mi buokak darbašep su væke. Ja Hærra ješ vækkeitifči min buokaid boattet duottavuoda dovdoi, sikke gukken ja lakka!

Čali okta sardnejatte

Nils Thure Macest.

2be brævva Guovddagæinost.

Vastastusa Niels Thure čallagi bivddam sisa sæmma blađđai, go son čali gæssat ja ološi go 2 kruvna šaddai makset go 6 mila čokkai mu fadnasis go mon legjem boastas. Mon jurddašan, jos Niels Thure oamedovvdus mielde dubme, de læ sust hebuhis dakko go avisai čalla, vaikko govtolažžamus lage mielde mon læm valddam. Ja son oini, atte mon sukkiin ješ olo njuonnegæčen Lækgo don dasto mu vækkeitam. Ik suige, mutto mu rængga gal veba vuoinastattet, mutto dat i læm mu goččom. Ja vaikko vel veba sugaditge de juokke okta oaidna atte 2 kruvna læ 6 mila sattoi jur jabma halbi. Sæmma aige manai mu faros okta æra olmai ja mavsi alma mu mærahaga 12 kruvna ja meini vel halbin, go mon gittim ja celkkim, atte dast læi ollu.

Maid galgga okta lokke jurddašet ærago atte dat læi ješ halbes satto 2 kruvna 6 milas, vaikko vel okta boares olmai veba vel sugadage nubbovuoro suottas diti maņegiš geppes unna airročiguim.

Čali okta boasta olmai

Mathis J. Penta.

3ad brævva Guovddagæinost.

Hr. redaktøra!

Vuollegašvuodain bivdam mon saje, ja muittalam dærvasvuodaid.

Stuoradiggevalgga læ dal dollujuvvum. Guokte dača halidæiga stuoradiggai Væstasameadnænest, namalassi seršanta ačče (Gjetmundsen) ja socialista Vik. Mon halidam gullat, mi læ stuoremus gaibbadus daina stuoradigge olbinain, mak halidek bæssat stuoradiggai. Mon gullim, atte Gjetmundsen gaibbedi, atte ekserit galgai olles jakkai, 12 mannoi, mi læ stuoremus vahagen ja gollon min ucca rikači, go olgusgolok sturruk rika kasa ala, ja barggek agjanet olles jagid ekseregis.

Mon gullim maidai, maid socialistak gaibbedek go bessek stuoradiggai. Sin æneinus gaibbadus læ, atte

ekserit galgaši nokkat daihe unneđuvvut goit. Dat læ okta buorre gaibbadus, maid socialistak gaibbedek; mutto im dieđe æmbo sin gaibbadusaid.

Mutto mon bivdam du redaktøra atte ikgo lifči nuft vuollegas, atte čalašik blađđai, maid venstre ja høire gaibbeda cenumus stuoradiggest, ja maid fast socialistak gaibbedek.

* * *

Oanekaš gæsse jagest 1915. Giđđa læi gukke ja čoaskis, 2 vakko mañneli miccamaraid ferttjegje omid biebmata navetest. Ja fast 2 vakko ouddal mikkalmasai biebmagoattet navetest. Mutto bođi gal ruonas gæsse ja ruonas suinid ja lasta aigge; mutto čakča šaddai gukke daina unnan muottagin. — —

Ole B.

*

Vastadus hr. Ole B!

Dat læ boaso ibmardus ja venstre vašalažaid gieles, atte hr. Gjetmundsen dattoi daihe læi mielde, atte gukkedet ekserit olles jakkai.

Gjetmundsen ješ celki su foredragastes, maid son doalai dast, atte son læi maidai gullam, atte son læsivatalum, ette son læi makka læmas mielde gukkedæmen ekserega. Mutto dat i læm duotta. Son vuostalasti ekserig gukkedæme ja celki, atte dat læi heivemættos adnet gukkeb ekserig dabe Sameædnamest, gost gæsse læi nu oanekaš, ja dalle darbašuvvu tinejuvvut.

Maid dak moaddelagas politikalas særvek æmbo doaimatek stuoradiggest, šadda ila vaddes dast čilggit. Juokkehaš, gutte læ čuvvom Gjetmundsen bargo, dietta maid son doaimati stuoradiggest. Ja juokkehaš, gutte čuovvo socialista Vik bargo dast bæssa oaidnet su doaimatusa. Mutto mi ballap, atte jos gi bođiš stuoradiggai, de gal »samegandda« vel fertte gabmag eritnuollat ja skuovvajulgin ekserit.

Redaktøra.

Porsangost.

Bivdam saje »Nuorttanastai« čuovvovas linjaidi min guovlo dilalašvuodai birra.

Giđđa tinistusain manai nuft hæjot, atte æi daide olok obba cævcamge olgusgoloid bivddosajin. Josjoge muttomak læk dakkam hurist man. nam giđa muttom bivddosajin.

Gæssebivddo læ maidai mannan hæjot, nuft sæmma čakča dam ragjai. Soames læ goddam firmiguim veba saide, mutto ænas osin læ mannan aibas hæjot, ja dat dalve daidda šaddat akkedes dalve muttomidi.

Dak dast namatuvvum tinistusak æi daide muittujuvvut daina buokvægalaš kapitalistain; mutto dam sagjai jerrujuvvu sist, atte lægo rutta maina oastak, de dalle oažok j. n. v.

Nuftgo soatte Europast nuft maidai valgga soatte læmas Norgast, daina vassam beivin, mi læ maidai ollim minge ragjai. Stnora augervuodain læ mannam buok partiai ageterijegjek, ja ageterim buok lagaš ivne vuolde nuftgo ouddalge læ dakkam; mutto olbmuk-orrak jierbmamen valga rekeg harrage. Æi gillam šat alggit gæstet venstre ruostagielka stuoradiggai. — Ovtadafhost daidi læm suorgatussan Fritjof Nansen hirbmos foredraga dam hirbmos militær jallavuoda birra, ja si dakke birrabodnjalusa ja stemmijegje barggi parta mielde, namalassi Ulrik Viik stuoradiggai ja čajetegje buok angervuodain ja arjalašvuodain, atte sin bælest fabmo læ, ja atte ovtaradalašvuotta sist læ.

Hurra! Viik stuoradiggai! Vinag čajeti væsta Sameædnam atte sust læ maidai bargge partia ja oktamiella.

Gukka ellus ovtamielalašvuotta!
Gudnebalolažat.
Okta vallijægje.

Lagesvuonast.

Bivdam saje mu vuostas bittai.

Dam čavča æi læk jottam sardneolbmak dam vuonast. Ovtam læm gullam jottam dabe, namalassi Johs. Aslak Altast. Im mon bæssam gullat dam olbma. Adamvuonast beggi læm čoaggim ovtam ækked, ja go dast vulgi de manai mæddel Gæcevuona Issagoppai, dast oroi guokte bæive. Beggi doallam čoaggiu ovtam ækked. Mon legjim mæra alde dam bæive, go Johs. Aslak finai min baikest. Go oini mu boattemen gaddai, de vulgi dam baikai. Oroi olmai balai must. Mon aiggom fidnat čoaggemest; mutto de šaddai mañned go mon gerggin gulid ragjamest.

Mu aibašægje siello i šaddam apasmattujuvvut dam olbma bokte. Šaddim vaivai, go im bæssam sarnudet daina olbmain. Oroi imaš, go i doallan æmbo čoaggemid. Læi dag-

jam muttom baikest, atte dam vuonast læ kristalašvuotta mañas mannamen. Go olmai dam oini, de galgai orro gukkeb. Læšgo vaimoi iskam. Dam dietta Ibmel buorebut, son gutte oaidna vaimo mist buokain.

Savašim boattet sardneolbmaid, namalassi Ovla Andrasa, Nils Gargo, John Josefsen ja Nils Svendsen.

Vare Ibmel lagedifči nuft, atte muttom daina boadaši min oappalad-

Hæitam dam have mu hæjos čalagam savadedin dærvuodaid buok blađe lokkedi gukken ja lakka.

R. Jakobsen,
Lanavuonast.

Mailme-soatte.

Soatte manna ain su davalaš jođost nuftgo ouddalge. Muittolet buok, mi dast dpatuvva læ vægjemættos.

Berlinest

galgga læt ællamuš vagjegvuotta ja dam dafhost rafhetesvuotta ja moivve. Borramuš viesok gaikkujuvvujek ja borramušak rieveduvvujek. Radđitus læ dal bigjam laga, atte moivvedakek galggek baččujuvvut ja dak gudek servek sin dakoi, galggek dubmijuuvvut gidda 10 jage rangastussi.

Ruošsa aiggo rangastet Bulgarien.

Ruošsa læ dal mobiliserim 500,000 soaldata dušše Bulgaria rangastam diti, go dat læ doagjam su loppadusaides. Sæmmast muittaluvvu, atte buok bulgarialažak, mak assek Ruošsædnamest læ dubmijuuvvum guovte bæive sisa guoddet ædnama.

Italia ja Østerrika

gaskast læmas garra soatte.

Serbia billašubme.

Serbia læ dal soattamen mañemuš haggaines. Dat læ gillam issoras tapaid. Dam fabmo læ dogjujuvvum.

Rosevelt,

Amerika ouddalaš præsidenta halida ainas Amerika soattai, ja aiggo ješge vuolget soattai ječas bataljonain.

Grækenlanda

daid'a maidai šaddat særvvat dam

mailmesoattai. Dat læmas juo oudal lakka, mutto læ æstaduvvum dadde dam ragjai.

Soađe garrodusak.

Soađe mielde čuvvok manga varnotesvuoda, mak maidai guskek daid ædnamidi, mak æi læk soattamen. Nuft læ fast minak alggam dakak sin duojesek ja manga likkotesvuoda læ dpatuvvam dam ragjai. Okta stuora dampa »San Migull« læ mannam mina ala Davve mærast ja vugjom. Olbmuk gagjujuvvujegje 17 dimo mannel vadnasid siste. Si legje sagga gillam.

Tromsadampa „Tromsø“ likkotesvuotta.

Tromsa dampaselskape dampa »Tromsø« læ gieskad vugjum Helgøest ekspederim vuolde, man gæčeld dušše 3 olbm, dampa nubbe mašinist ja okta nisson su nieidamanaines.

Dat likkotesvuotta dpatuvai daggobokte, atte dampa læi sisavaldmen salledkassai, ja de allani dampa nuft sagga atte čacce bođi sisa sido luvka čađa ja nuft dat gobmani ja vuojoi 2 minuttast. Dampa poastaolmai fertti merri njuikkit ja guođdet poasta. Ruttapoasta læi 20,000 kr.

Dampa læ vugjom hui coakkasi ja gagjomdampak aigok dam bajasvalddet.

Tuiska prinša oappaladda Ruotarika.

Okta tuiska prinša Maximilian Badenest oappaladda daid beivid Ruotarika. I oktage dieđe vissa su mokke. Daidda dat garra soađe dilalašvuotta bigjam su matkai.

Rafhe-arvvaladdam.

Okta bæggalmas amerikanalaš manga miljončera Henry Ford aiggo jottoi oažžot ovta rafhe-arvvaladdama. Son vuolggas New Yorkast decembara algost ja avčo rafhe ustebid Amerikast ječas väketet, nuftgo son maidai doavvo väke oažžot æra rafhečednam ustebin europealaš statain.

10 jakkasaš muittobæivve.

24ad november læi 10 jage dam rajest go gonagas-parra bođi Norgi. Dat bæivve muittujuvvui plevggemin min ædnamest.

Kristiania særvegoddek skenki-jegje dronnegi ovta silbbabollo.

Gonagas-parra fast skenki 10,000 kruvna guossemallasi varas særvegodde boarrasidi ja vaivašidi.

Garradalkek

læk hærjedam Norga gaddid mietta ja dakkam stuora vahagid. Dampai senkkim læmas bagjelmaralaš.

Tuiskalas

ain loppeda maksit daid Norga ski-paid, maid bodnai bača.

Soaldati sida Altengaardi.

Sardnejotte Hans Stavnes, gutte dam gæse eksereri ješ dattoines ja böesai nuft oaidnet buorebut soaldati dilalašvuoda, læ dal alggam bargga-goattet dam ala, atte oažžot soaldati sida Altengaardi, gost soaldatak bessek čoagganet Ibmel sane birra, brøvaid čallet j. n. v.

Dam sida gukkudak galgga læt 20 allan ja govddodak 10 allan, ja šadda maksit 6000 kruvna. Son jurdaša statast oažžot väke muttom oasai ja lase fast ævtodatolaš addaldagaid bokte.

Buorre likko mi savvap hr. Stavnes buorre aiggomušsi. Su barggo berre oažžot manga buorreimelalaš vaimo mielde.

Girjediedetus!

Dat Darolaš-Lutheralaš samemis-særve Stavangerest man oudastolmai læ Otterbeck, læ daid beivid olgusaddam ovta miššongirje darogilli, man namma læ:

Finmarken for Kristus.

Dat girje sistdoalla manga havskes bitta Same miššon historja birra, nuftgo maidai ædnag čabba govaid.

Girje vuostas sidost daihe bærmast oaidnep mi Guovddagæino boares girkkko, mi læ huksijuvvum 1701 dam Ruota gonagasast Karl XI.

Dat girje algga muittalet, moft same miššon algost algi Sameædnamest dam baggalmas bapa Thomas v. Westen bokte. Tid sidost mi gavdnap su gova. Dasto mañest čuovvo Stockfleth, gutte maidai bijai buorre vuoiñalaš bargo Sameædnami. 11ad sidost mi dæivvap dam bæggalmas Ruota bapa Lars Levi Læstadius. De bootta sami bisma Skaar, gutte bijai Daro-Samemiššon matkai su angeres bargos bokte. Doydos gova dalaš olbmuidi, erinoamačēt Samedi, læ bappa Tand-

berg, Gustav Lund, Hans Hellander, gæk maidai læk bigjam ollo bargo Sameædnami ja jabmam dam balvvalusa siste.

Æreb daid namatuvvum govaid ja daid sistdoalo, gavdnujek dam girjest ædnag oapes govak Sameædnamest, farga duoddarest ja farga mær-ragaddest, hærgeserresist, dædnovadnasist j. n. v. Daina govain gavdnap mi [manga oappes olbm ja baike. Loapadussi gavdnu dam girjest dokumenta daroduttim birra. Mi avčop juokkehaža, gutte satta lokkat darogiela, oastet dam čabba ja buorre miššon girje; dast læ 95 sido ja maksa kr. 1.25, porto 10 evre. Ožžujuvva »Lappernes Ven« ekspeditionast, Stavangerest.

Diedatusak!

Oabmedikšo!

Okta samenieidda, gutte læ harjanam stelit omid, oažžo farga balvvalusa. Buorre balkka satta vurddujuvvut.

Handelsmand Holm,
Gaashopen.

Odda girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDO BIRRA.« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga gova, mast maidai min miššon bargid govak, maid særvest maidai Lunja rokke ja »Nuorttanaste« redaktøra govva. Dat darogiel girje muittala Same miššon bargo birra Sameædnamest algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sad-dijuvvum. — Daggar dinggum-brievak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja čale:

Nuorttanaste ekspedition,
Korsfjorden, Altenfjord.

„Hans A. Hellander Muittogirje“, læ vuovddet Nils Pavelsen'est Tanast, nuftgo maidai

»Nuorttanaste« doaimatusast,
Korsfjorast.

Hadde læ 50 evre × porto 5 evre.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prentimrakkanusast, Korsfjord'ast.